

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Somlójenő
Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	49
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	54
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	57
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	58
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	59
1. A HEP IT részletei	59
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	59
A beavatkozások megvalósítói	59
Jövőképünk.....	59
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	60
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	65
3. Megvalósítás	67
A megvalósítás előkészítése	67
A megvalósítás folyamata	67
Monitoring és visszacsatolás.....	69
Nyilvánosság.....	69
Érvényesülés, módosítás.....	71
4. Elfogadás módja és dátuma	72

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, **Somlójenő** Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Somlójenő a Somló- hegytől délnyugatra, alig néhány kilométerre, a 8 sz. főközlekedési út és a Torna patak mentén fekvő település.

Egykori lakói és birtokosai a Jenő- törzsből származó, a király felszólítására azonnal hadba szálló várjobbágyok voltak. A Jenő nevű földön később két falu jött létre: Nagyjenő (a mai Tüskevár) és Kisjenő (ma Somlójenő). A Somló előtagot jóval később kapta a község. 1321-ben villa Kysyenew, 1611-ben Kys Gyeneo, 1696-ban pedig Kys Genő néven említik. A középkortól a jobbágyfelszabadításig a győri püspök fennhatósága alatt állt, egytelkes nemesek népesítették be. Egyházi nemesei az újkorban Vecse székhez, (ma Somlóvecse) vármegyéhez tartoztak. Később a zsellér népesség is megjelenik a lakosok közt, de a határ teljesen nemesi jogú maradt. A Somló-hegy nyugati termőterületének egy része Kisjenő határába tartozott. A lakosok megélhetésének alapja a szőlő volt. Szőlőművelés a 16. századtól állandósult. A községnek saját vízimalma volt. Kőház-kastélyát 1592-ben említik először. A ma is álló római katolikus templom középkori eredetű. 1773-ban teljesen katolikus vallású magyar község, amely egyház igazgatásilag Tüskevárhoz tartozik. A TSZ megalakulása után mind többen kerestek munkalehetőséget az ajkai iparmedencében. A lakosságcsökkenés ellenére is új faluresz épült a vasút és a régi község között. Bevezették a villanyt, s az 1960-ban felépült kultúrház adott helyet a könyvtárnak, a hivatalnak. 1968-ban autóbuszváró, majd orvosi rendelő létesült. Ma már minden utcája és járdája bitumennel borított és gázcseretelep áll a lakosság rendelkezésére. Megépült a Somlóságárhellyel összekötő műút, amelyen a busz szállítja a gyerekeket óvodába és iskolába, valamint a vízvezeték kiépítését a

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

telefon bekapcsolása és a gázellátás követi. Kiemelt jelentőségű a regionális feladatra tervezett szilárd hulladék-lerakóhely építése.

Somlójenő külterülete Várda- puszta, Márja- major és Somló- hegy.

Somlójenő és Somlónásárhely 1969. január 1-től alkot közös tanácsot Somlónásárhely székhellyel.

A település közigazgatási területe hosszabb szakaszon Somlónásárhellyel és Tüskevárral határos, de érintkezik Somlónásárhely és Iszkáz határvonalával is. A valamivel több, mint 800 hektáros területnek nagyobb hányada szántó és rét, illetve legelő volt. Az utóbbi években nagy területei elerdősödtek. A Somló-hegy nyugati részének egy darabja a községhez tartozik, de ez összterületének csupán 5-6 %-a, ahol azonban kitűnő bor terem.

Somlójenő lélekszáma 293 fő.

A régi iskola ma már lakóházként funkcionál. Általános iskola, óvoda a szomszédos községekben Somlónásárhelyen és Tüskeváron működik.

A településen egy önkormányzati tulajdonú középület van, a művelődési ház, itt működik az orvosi rendelő, valamint a községi könyvtár. Az infrastruktúra a szennyvízcsatorna kivételével megalósult.

A község címere:

Feketével és arannyal keretezett csücskös talpú pajzs zöld mezejében középkori - ugrató lovon ülő – arany harcos, jobbában kivont szablyát tart. A pajzsfőben elől arany kettős kereszt országalma, hátul arany csillag és ezüst holdsarló.

A szimbólumok jelentése: A címer zöld pajzsára helyezett arany harcos jelképezi a település egykori birtokosait, a Jenő- törzsből származó, a király felszólítására azonnal hadba szálló várjobbágyokat.

A község zászlaja:

1:2 oldalrányú, fekvő téglalap alakú, felső sávja óarany, alsó sávja azonos szélességben mohazöld színű kelme közepén vízszintes vágással, rajta a zászlólap közepén – a rúddal párhuzamos hossz tengellyel – a település címere.

Jelenkori címerét 2005. július 23-án avatta a település.

Információk:

Polgármesteri hivatal: 8478 Somlójenő Petőfi S. u. 99.

Polgármester: Nemes Ferencné

Jegyző: Szlottáné Turi Edina

Emlékhelyek:

I. II. világháborús emlékmű.

Anyaga: műkő, szürke márvány

Készítette: Zabó József kőműves, Somlójenő

Felavatva: 1989. március 15.

Szent Flórián szobor

Anyaga: kő

Felirata: 1898

A faluban tomboló tűzvész emlékére állították.

Látnivaló még:

- Jégverem
- a középkori eredetű római katolikus templom
- a község délnyugati határában álló egykori vízimalom épülete
- a Somló délnyugati oldalán a Szent Ilona- kápolna

Működő szervezetek:

- Vöröskereszt
- Nyugdíjasklub

Intézmények:**Orvosi Rendelő:**

Háziorvos:

8478 Somlójenő Petőfi S. u. 99.

Dr. Takács Hedvig

Dr. Vági Andrea

Dr. Horváth Katalin

Dr. Dóczi Mariann

Művelődési Ház:

8478 Somlójenő Petőfi S. u. 99.

A település művelődési háza színvonalas szolgáltatásokkal várja az itt élőket.

Vezetője: Nemes Ferencné

Somlójenő Petőfi Sándor utca 107.

E-mail: nemesberni@freemail.hu

A Művelődési házon belül működik:

- közművelődési könyvtár
- internet
- amatőr színjátszó csoport

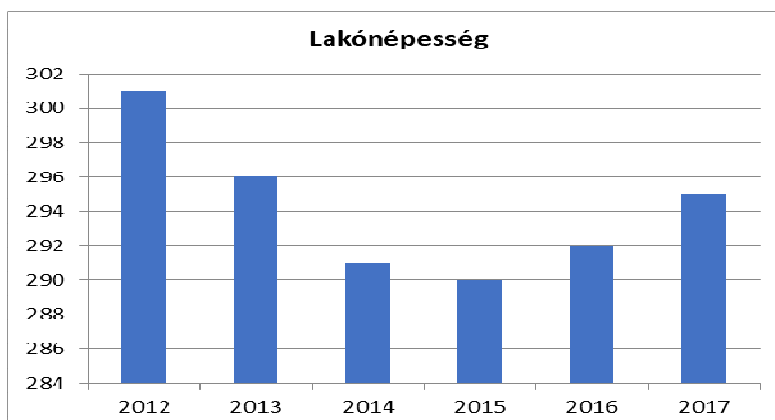
Rendezvények:

- bálók
- ünnepélyek
- kulturális műsorok

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2012	301	
2013	296	98,3%
2014	291	98,3%
2015	290	99,7%
2016	292	100,7%
2017	295	101,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

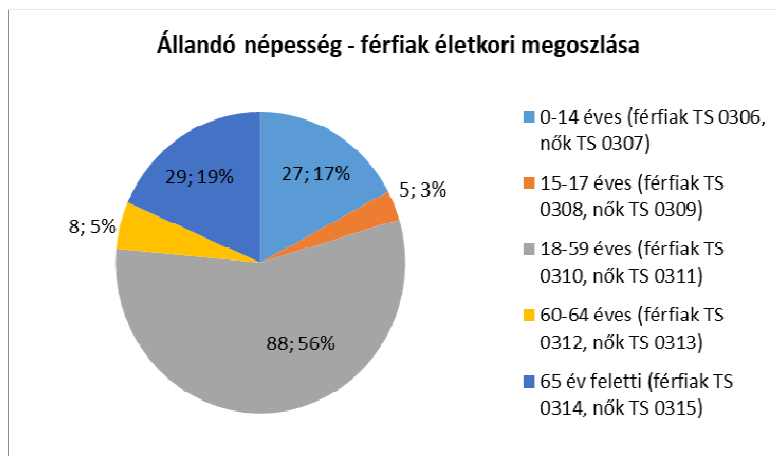
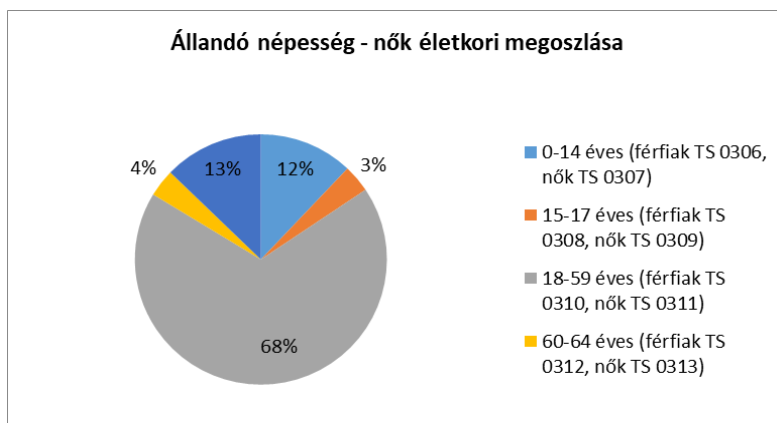
A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A lakónépesség aránya a 2012-2016-os évek közötti el- és bevándorlások után folyamatosan csökkent. 2015-re az elmúlt évek legalacsonyabb lakószámát érte el a település. 2017-re a lakónépesség számának változása 2 %-kal magasabb 2012-höz képest.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	141	157	298	47,32%	52,68%
0-2 évesek			10		
0-14 éves	17	27	44	5,70%	9,06%
15-17 éves	5	5	10	1,68%	1,68%
18-59 éves	96	88	184	32,21%	29,53%
60-64 éves	5	8	13	1,68%	2,68%
65 év feletti	18	29	47	6,04%	9,73%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy, hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen vannak-e.

A táblázatból és a kördiagramokból megállapítható, hogy míg a 60-64 éves korosztály tekintetében nincs, úgy a 65 év feletti korosztály esetében jelentős aránykülönbség tapasztalható a férfi és a női lakosság létszáma között. A férfiak és nők aránya elég kiegyenlített. A lakosság több mint 60 %-át a 15-59 év közöttiek teszik ki.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

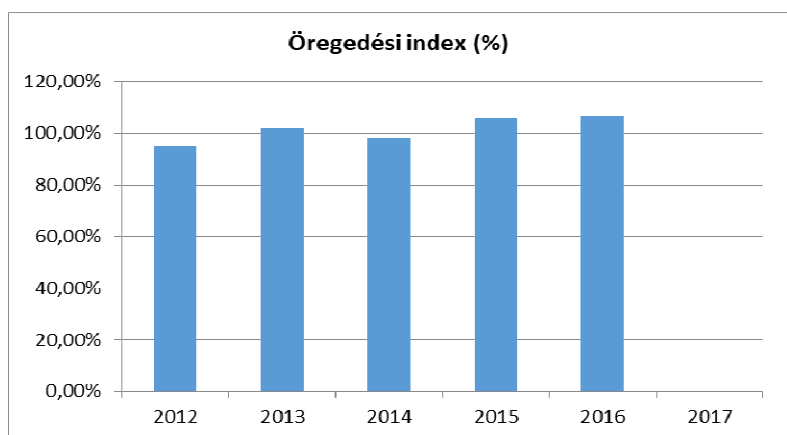
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	n.a	n.a.	0
16 éves gyermekek száma	1	3	2
17 éves gyermekek száma	3	4	1
Összesen	4	7	3

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	55	58	94,83%
2013	54	53	101,89%
2014	51	52	98,08%
2015	53	50	106,00%
2016	47	44	106,82%
2017	n.a.	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

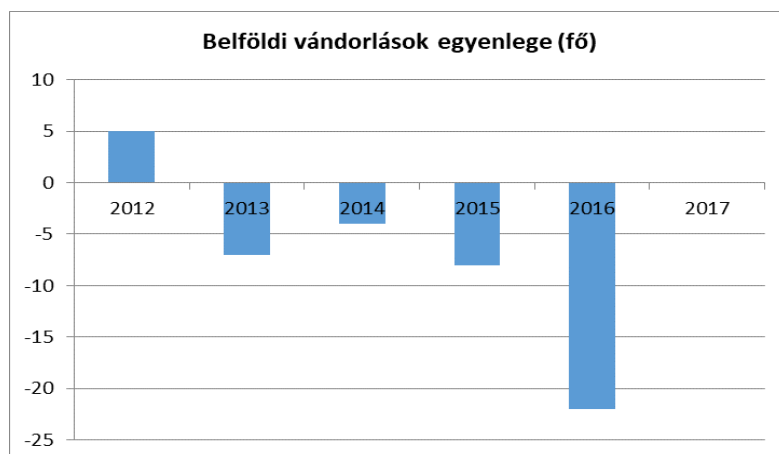
Az öregedési index azt jelenti, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettiakat elosztjuk 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal.

Mivel az index átlagosan 100 % fölötti az elmúlt évek során, túlsúlyban vannak a 65 év felettiak. Számuk csak pár fővel magasabb, de érzékelhető az elöregedés a településen.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2012	12	7	5	-2,6
2013	7	14	-7	-2,6
2014	7	11	-4	-1,15
2015	6	14	-8	-2,96
2016	2	24	-22	-4,24
2017	n.a.	n.a.	0	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

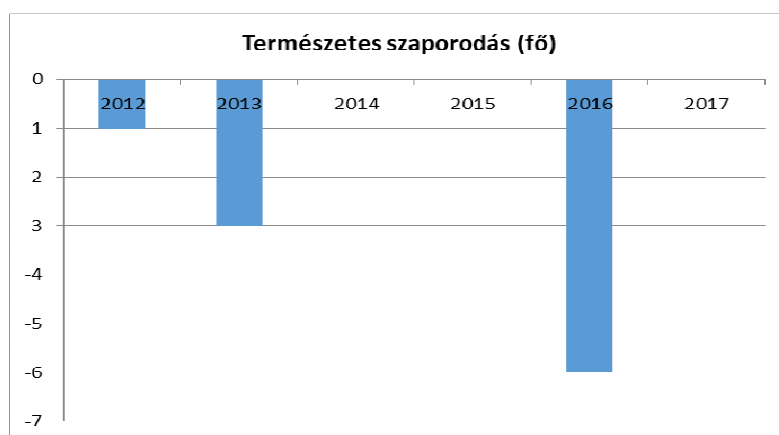

Az állandó lakónépesség csökkenésében szerepet játszik az elvándorlás is, amelynek száma az utóbbi években jelentősen megemelkedett. Míg 2012-ben pozitív az elvándorlások egyenlege, az azt követő évben már ellenkező irány figyelhető meg. Ez a folyamat 2016-ra jelentősen erősödött.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	3	4	-1
2013	3	6	-3
2014	6	6	0
2015	3	3	0
2016	1	7	-6
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát.

Az elmúlt években az egyenleg negatív vagy 0. Ennek egyik oka lehet, a munkanélküliség és az elégtelen lakhatási körülmények, melynek köszönhetően kevesebb gyermeket vállalnak a mai szülők.

Értékeink, küldetésünk

A település hosszú távú jövőképét jellemzi a nyitottság, az értékőrzés és a megújulás. Fontos feladatunknak tartjuk a falu folyamatos fejlesztését, a meglévő programok, értékek fenntartását, bővítését. Ezek célja a lakóközösség megtartása, élhetőbb környezetének kialakítása. Középtávú stratégiai céljaink az egyenlő esélyek biztosítása munkaprogramjaink segítségével a munkanélküliség csökkentése, a környező munka és oktatási lehetőségek feltérképezése, a lakók informálása, mozgáskorlátozottak, idősek érdekeit figyelembevevő akadálymentesség.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Somlójenő település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-

értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Célkitűzés:

- A működőképesség biztosítása.
- Fejlesztések, felújítások.
- Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése és a lehetőségek kihasználása.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák is szívesen élnek megkülönböztetés nélkül, esélyegyenlőség biztosításával.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élő embereket segítsük az életminőségük javításával, foglalkoztatásuk növelésével.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi és lelki fejlődését. Különböző szabadidős tevékenységet biztosítunk a gyerekeknek, ezzel is segítve az egészséges életmódra nevelést.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek közéletbe való bekapcsolódására. Biztosítjuk az aktív életvitelt, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén is az esélyegyenlőség fenntartását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek kielégítésére. Az önkormányzat gondoskodik az egészségügyi és a kulturális programokhoz való hozzáférés akadálymentességéről.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)

- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

EU 2020 stratégia

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz:

- Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot
- A szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25%-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből
- Cél az iskolából kimaradók arányának 10% alá csökkentése

Nemzeti Reform Program

A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzött a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járulékcsökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tétele, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A felzárkózáspolitikát az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit.

A felzárkózáspolitikát célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;
- minél több embert hozzon abba helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

„Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia

A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- a.) A születéskor várható, egészségben eltöltött életek növelése 2020-ra (EU-átlag elérése 2022-re).
- b.) A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- c.) Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.

d.) A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztességes megélhetéshez.

Roma Integráció Évtizede Program

A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség, stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek - köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kisodródás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését.

A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A településen olyan támogatási rendszer működik, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ekbtv. 31. §-ába került át.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. E részben ezeket a képviselő-testületi, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket is szükséges bemutatni.

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében *A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.*

A helyi önkormányzat költségvetési koncepciója a tervezett bevételek, a kötelezettségvállalások és más fizetési kötelezettségek figyelembevételével került összeállításra. A koncepció illeszkedik a fejlesztési célkitűzésekhez is. Az önkormányzat támogatja a településen lévő szervezeteket, a kulturális fejlesztéseket. Szociális területen felhasználja a rendelkezésre álló forrásokat és egyben megőrzi a helyi támogatási formákat.

- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatokat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.
- **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és

rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervekbe foglalásáról.

A településrendezési terv s településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv szöveges leírását tartalmazza. Meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait. A terv hosszú-távú településrendezési elképzeléseket rögzít.

Célja: A fejlesztések az értékek megóvásával, a környezeti-ökológiai egyensúly biztosításával valósuljanak meg.

Infrastrukturális elemeket határoz meg, ezzel is biztosítható a település népességmegtartása. (pl. szennyvízelhelyezés)

Somlójenő településen szennyvízhálózat jelenleg nincs. A szennyvíz okozta környezetszennyezés miatt mielőbb meg kell oldani a szennyvizek közhálózattal történő összegyűjtését és tisztító telepen történő kezelését.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Somlójenő a Somlódásárhelyi Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik. Somlódásárhely, Borszörscsök, Somlódzóls, Kisszóls, Doba településekkel tart fenn közös hivatalt. A település a Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulással áll kapcsolatban.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésében segítséget nyújtott Somlójenő polgármestere, képviselőtestülete, védőnője, a településen működő szervezetek, valamint az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs rendszer adatait használtuk fel.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

E terület vonatkozásában a következőkben tekintünk át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)**
A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)**
A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)**
A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.**
A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelmében.

Statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzete. Fontos a romák felzárkóztatása, a szegénység elleni küzdelem.

Munkaerő-piacra jutás fő akadályai az alacsony iskolai végzettség, motiváltsági problémák.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A település bevételei az önkormányzat által megállapított, kivetett és beszedett helyi adók. A kommunális adó, a gépjárműadó és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzatot megillető bírságok, díjak. Az önkormányzati vagyon hozadékából származó bérleti díj, osztalék, kamat. Hozzájárulások, támogatások.

A lakosság részéről minden évben merülnek fel behajtási ügyek.

Kiadásai a fenntartási, beruházási, fejlesztési költségek. Kötelező és önként vállalt feladatok kiadásai, munkabérek, tiszteletdíjak, támogatások, segélyek, tagdíjak, hozzájárulások.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

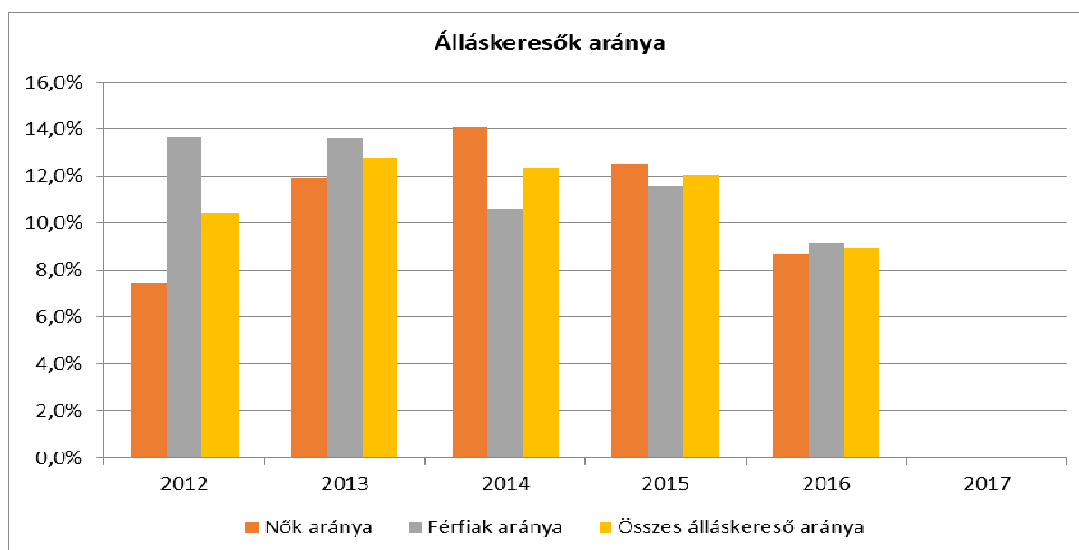
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	118	106	224	9	7,4%	15	13,7%	23	10,4%
2013	113	110	223	14	11,9%	15	13,6%	29	12,8%
2014	110	113	223	16	14,1%	12	10,6%	28	12,3%
2015	114	106	220	14	12,5%	12	11,6%	27	12,0%
2016	106	101	207	9	8,7%	9	9,2%	19	8,9%
2017	n.a.	n.a.	n.a.	7		7		14	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

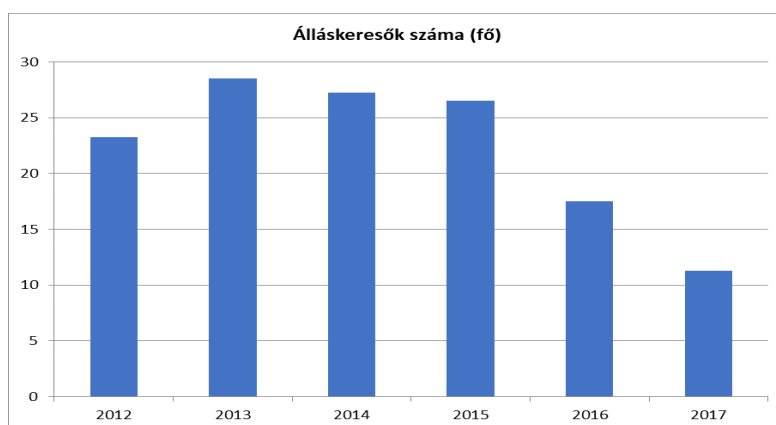

A teljes lakónépességhez képest a nyilvántartott álláskeresők száma 9-13 % között mozog. A 2013-as adatokhoz képest csökkent az arány. Ez alapján megállapítható, hogy egyre több munkanélküli tud álláshoz jutni.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		23	29	27	27	18	11
20 év alatti	Fő	1	2	1	2	2	2
	%	2,2%	6,1%	4,6%	7,5%	11,4%	13,3%
20-24 év	Fő	3	3	4	3	2	1
	%	14,0%	9,6%	12,8%	9,4%	11,4%	6,7%
25-29 év	Fő	4	3	3	3	2	1
	%	15,1%	11,4%	9,2%	11,3%	11,4%	6,7%
30-34 év	Fő	3	2	3	3	1	1
	%	10,8%	7,9%	11,0%	10,4%	5,7%	6,7%
35-39 év	Fő	3	4	3	3	2	1
	%	12,9%	14,9%	9,2%	11,3%	12,9%	4,4%
40-44 év	Fő	3	2	6	4	3	1
	%	10,8%	6,1%	21,1%	14,2%	14,3%	11,1%
45-49 év	Fő	3	5	4	3	1	1
	%	14,0%	15,8%	13,8%	12,3%	7,1%	8,9%
50-54 év	Fő	2	4	2	2	2	1
	%	9,7%	12,3%	6,4%	6,6%	11,4%	11,1%
55-59 év	Fő	3	5	3	2	1	1
	%	10,8%	15,8%	11,0%	8,5%	5,7%	8,9%
59 év feletti	Fő	n.a.	n.a.	0	2	2	3
	%	0,0%	0,0%	0,9%	8,5%	8,6%	22,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi
Hivatal

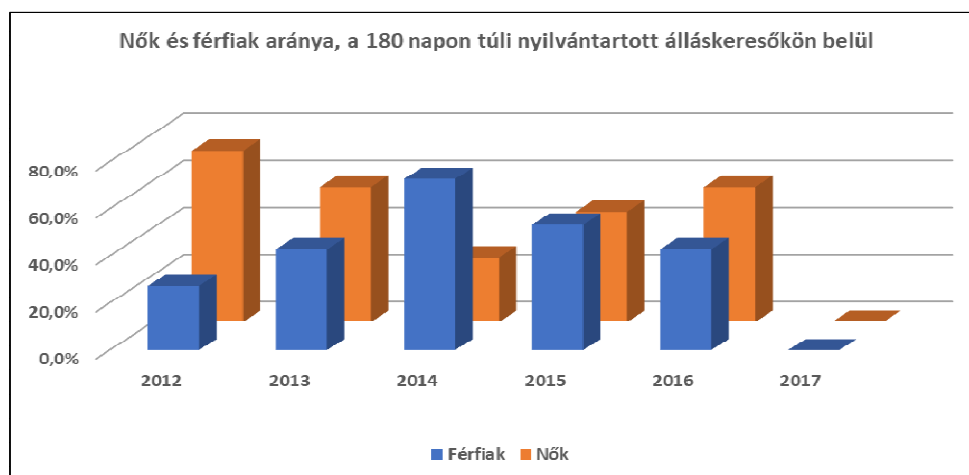
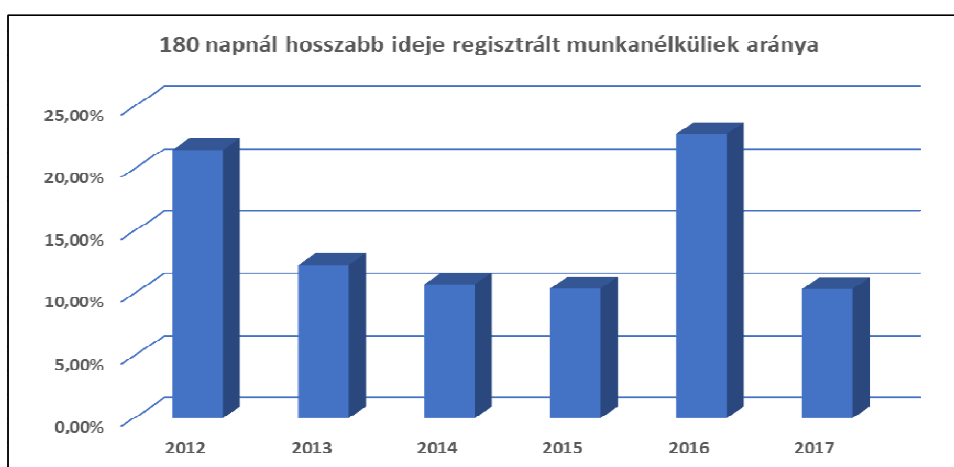

A nyilvántartott pályakezdők száma és az 50 év fölötti álláskeresők száma nőtt az elmúlt évekhez képest. Átlagosan viszont csökkent a regisztrált munkanélküliek száma. A statisztikából látható, hogy egyre többen helyezkednek el.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	21,51%	3	8	11	27,3%	72,7%
2013	12,28%	3	4	7	42,9%	57,1%
2014	10,71%	8	3	11	72,7%	27,3%
2015	10,38%	8	7	15	53,3%	46,7%
2016	22,78%	3	4	7	42,9%	57,1%
2017	10,34%	n.a.	n.a.	0		

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

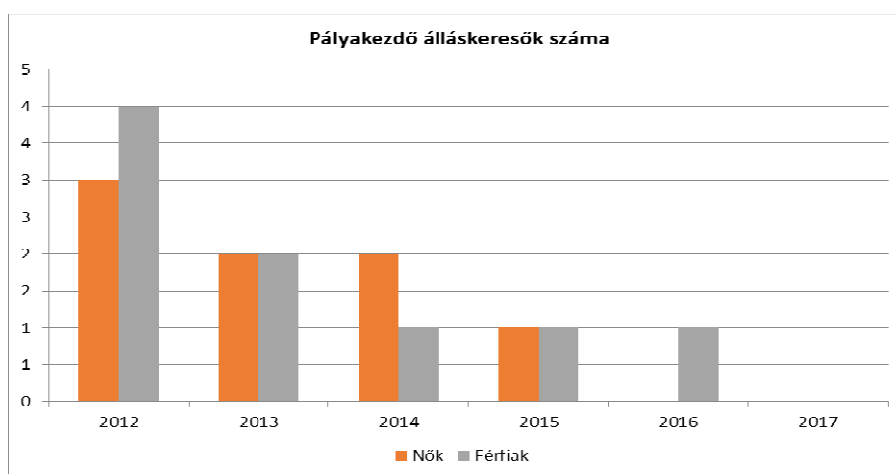

A regisztrált munkanélküliek aránya csökkent a településen, viszont továbbra is súlyos problémát okoz az állásnélküliek visszakерülése a munkaerőpiacra. Ilyen tényező lehet a már említett idős kor, az alacsony iskolai végzettség, vagy akár a szakmában szerzett gyakorlat hiánya is.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	26	33	59	3	11,5%	4	12,1%	7	11,9%
2013	29	35	64	2	6,9%	2	5,7%	4	6,3%
2014	28	38	66	2	7,1%	1	2,6%	3	4,5%
2015	31	32	63	1	3,2%	1	3,1%	2	3,2%
2016	29	36	65	0	0,0%	1	2,8%	1	1,5%
2017	n.a.	n.a.		n.a.		n.a.			

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

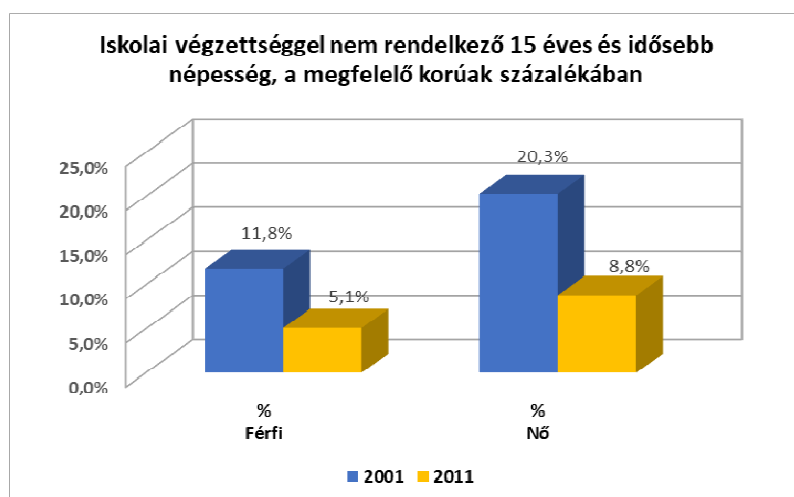
A pályakezdő álláskeresők száma nagyon alacsony, a 18-29 éves lakók számához képest. Ennek egyik oka lehet a továbbtanulás. Egyre több fiatal tud elhelyezkedni az iskola befejezése után közvetlenül a munkaerőpiacon.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	88,2%	79,7%	11,8%	20,3%
2011	94,9%	91,2%	5,1%	8,8%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

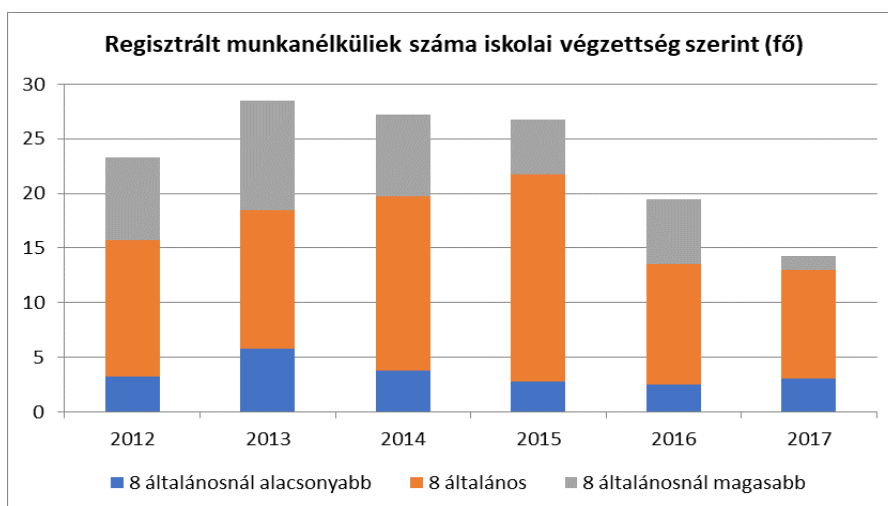
A 2001-es népszámlálási adatokhoz képest csökkent az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15. életévüket betöltött lakosok száma a településen.

A táblázatból kiolvasható, hogy csökkent a férfiak és nők közötti különbség: 2001-ben a női lakosság 20,3%-a, a férfi lakosság 11,8%-ka nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 2011-re ez az arány nők esetében 8,8%-ra, férfiak esetében 5,1%-ra csökkent.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	23	3	14,0%	13	53,8%	8	32,3%
2013	29	6	20,2%	13	44,7%	10	35,1%
2014	28	4	13,6%	16	58,2%	8	27,3%
2015	27	3	10,4%	19	71,7%	5	18,9%
2016	19	3	13,5%	11	59,5%	6	32,4%
2017	14	3	22,2%	10	74,1%	1	9,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2013 és 2016 között a nyilvántartott állás keresők iskolai végzettség szerinti megoszlása átalakult. A 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők és a 8 általánosanál alacsonyabb végzettségűek aránya 2014-től folyamatosan csökkent.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

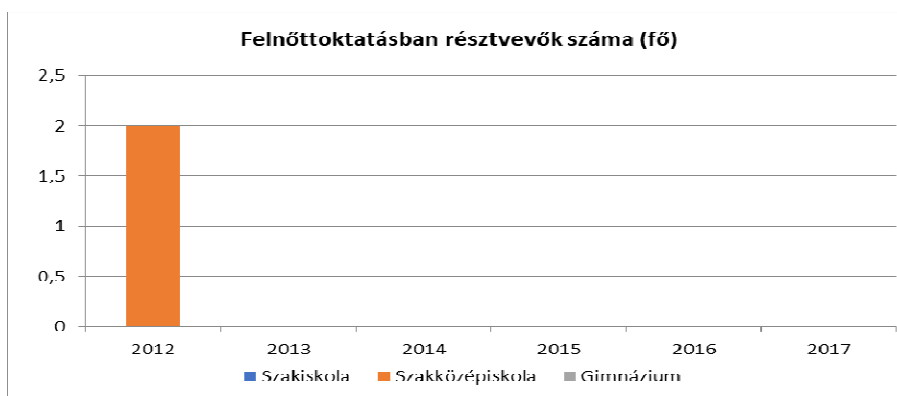
Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma		8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban	
	Fő		Fő	%
2012	0		0	
2013	0		0	
2014	0		0	
2015	0		0	
2016	0		0	
2017	0		0	

Forrás: TelR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

2012-2017. között nem valósult meg az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. A településen nincs általános iskolai felnőttképzés.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen		Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középfokú iskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő)
	Fő		Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	2		n.a.		2	100,0%	n.a.		0
2013	0		0		0		0		0
2014	0		0		0		0		0
2015	0		0		0		0		0
2016	0		0		0		0		0
2017	0		0		0		0		0

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma
2013	28	15
2014	20	17
2015	14	10
2016	20	16
2017	21	19

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A településen Startmunka program működik, ezen belül jelenleg 8 főt foglalkoztatunk. Ők a mezőgazdasági mintaprogramban burgonyatermesztéssel foglalkoznak. A program közfoglalkoztatottjai 9 hónapos jogviszonyban, napi 8 órát dolgoznak. Mint a számadatok is jelzik, magas a romák foglalkoztatási aránya.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátó-helyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2013	24	2	2	2	1.483.500	1.100.000	2	n.a.
2014	30	2	2	2	1.253.300	990.000	2	n.a.
2015	31	2	2	2	2.286.700	1.900.000	2	n.a.
2016	35	2	2	2	2.511.302	2.200.000	2	n.a.
2017	35	2	2	2	3.162.894	2.800.00.	2	n.a.

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A helyi vállalkozások száma magas, viszont kevés munkaerőt foglalkoztatnak a településről. A Somló helyen található vállalkozók napszámban foglalkoztatnak helyieket.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	25 perc	7	40 perc	Nincs vasútállomás		Nincs lehetőség	
Megyeszékhely	42 perc	2	90 perc	Nincs vasútállomás		Nincs lehetőség	
Főváros	120 perc	2	210 perc	Nincs vasútállomás		Nincs lehetőség	

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A legközelebbi nagyváros Ajka könnyen megközelíthető, a munkába járás autóbuszsal megoldható, a buszjáratokkal időben beér mindenki a munkahelyére. A hétfégi buszos utazás okoz gondot a településen, mivel nagyon kevés járat megy keresztül a falun, ezért az utazni kívánó lakosoknak a 8-as főútra kell felsétálniuk. Veszprémbe és a fővárosba 2 közvetlen autóbusz járatpár közlekedik naponta. Az átszállások miatt a Megyeszékhelyre és Budapestre utazók kétszer annyi idő alatt érnek a városokba. Vasútállomás nincs a településen, a vonattal utazóknak Somlósárhelyre kell átmenniük.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	Közmunka
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	Első munkahely Garancia Program, TÁMOP Támogatások, Pályakezdők támogatása
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok	nincs	-

a településen		
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	TÁMOP Bértámogatás

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő fiatalok száma

év	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzaskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2013	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2014	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2015	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2016	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	n.a.	n.a.	0	0	n.a.	n.a.

Az évek során általában volt olyan fiatal, aki részt vett a közfoglalkoztatásban. Más program nem volt, ami könnyítette a munkaerőpiacra való kijutásuk.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2013	10	10
2014	9	8
2015	8	8
2016	8	7
2017	7	7

A közfoglalkoztatás elsődleges célja a helyi lakosok álláshoz juttatása. Amellett, hogy minden lehetőséget figyelembe véve jelölnek ki dolgozókat a munkanélküliek közül, nagy figyelmet

szentelnek a mélyszegénységben élők helyzetére is és a lehető legjobb megoldást próbálják meg létrehozni. A romák helyzetét figyelembe véve és a hátrányos megkülönböztetés elkerülése végett rendszeresen foglalkoztatnak roma nemzetiségű dolgozókat is. A táblázatból jól látni, hogy nem kis mértékben teszik ki a munkások létszámát.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.²

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk.(roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos...)

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, amely összesen húszféle diszkriminációra okot adó tulajdonságot sorol fel. Ilyen például a faji hovatartozás, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, foglalkoztatási jogviszonynak vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, vagy épp a nemi identitás.

A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt személyi kvalitása miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresési segélyben részesülők (fő)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	224	0	0,0%
2013	223	n.a.	
2014	223	n.a.	
2015	220	n.a.	
2016	207	n.a.	
2017	0	1	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

² http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

Pénzbeli ellátások: foglalkoztatást helyettesítő támogatás (a támogatottnak évente 30 nap munkaviszonyt kell igazolnia), rendszeres szociális segély (az kap, aki a feltételeknek megfelel. A közmunkaprogram lehetőségéből ez által kimarad, de megmarad a rendszeres jövedelem.), ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, szülési segély, temetési segély.

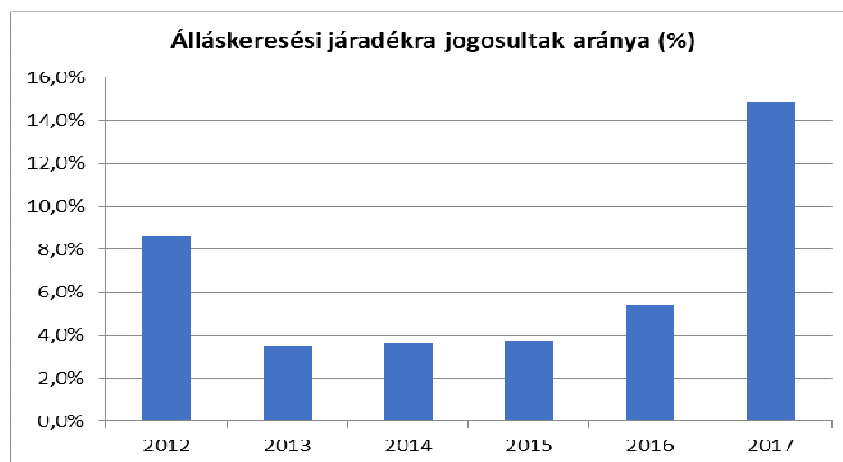
Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, ezek a lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2012	23	2	8,6%
2013	29	1	3,5%
2014	28	1	3,6%
2015	27	1	3,8%
2016	19	1	5,4%
2017	14	2	14,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

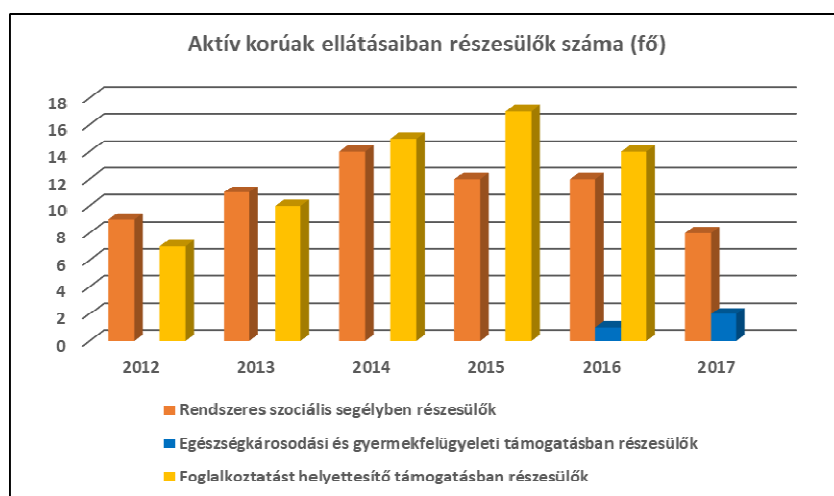

Álláskeresési segélyben részesülők száma nagyon alacsony. A rendszeres jövedelem nélküliek kevesen jutnak hozzá támogatáshoz. Ez nagymértékben kihalt a megélhetésre, életkörülményekre.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	9		4,02%	7	30,11%
2013	11		4,93%	10	35,09%
2014	14		6,28%	15	54,55%
2015	12	n.a.	5,45%	17	64,15%
2016	12	1	5,80%	14	75,68%
2017	8	2		n.a.	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső veheti igénybe.

Rendszeres szociális segélyben részesülők száma az aktív korúak arányában alacsony, számuk 2014-ig folyamatosan nőtt, majd 2017-re csökkent.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma a munkanélküliek arányában folyamatosan nőtt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	138	4	0	0	0	0	0	0
2014	138	4	0	0	0	0	0	0
2015	138	4	0	0	0	0	0	0
2016	138	4	0	0	0	0	0	0
2017	138	4	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállomány nincs a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok száma 0.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2012	28	0
2013	28	0
2014	30	0
2015	25	0
2016	11	0
2017	8	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj- illetve hiteltartozások, hátralékok felhalmozása. Lakhatást segítő támogatás normatív lakhatási támogatás.

f) eladósodottság

A településen élők eladósodásának a folyamata sajnos érzékelhető. a végrehajtó irodák által kért adatszolgáltatásból, az ingatlanárverés számából, a közszolgáltató vagy hitelintézet felé fennálló tartozás miatti végrehajtás elrendeléséből lehet következtetni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A külterületeken megoldottak a közszolgáltatások és közműszolgáltatások. Egyedül a csatornarendszer nincs még kialakítva, de a település tervei között szerepel, ár ennek a megvalósítása. Ezen területekről könnyen megközelíthető a település.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:

Belterület: a település zárt beépített része,

Külterület: a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyák, puszták, külterületi lakott helyek)

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településen nem található szegregált terület.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

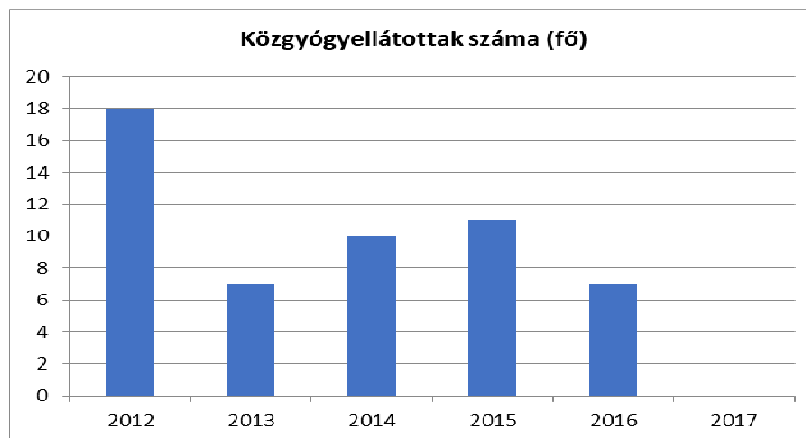
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A település a szomszédos faluval tart fenn közös háziiorvosi és védőnői szolgálatot. Egy házi orvos látja el a felnőtt és gyermek betegeket egyaránt, és az iskolai-egészségügyi ellátásról is ő gondoskodik. Somlójenőben heti egy alaklommal tart az orvos rendelőt, a többi napon Somlósárhelyre járhatnak át a falubeliek. Védőnői tanácsadás Somlósárhelyen működik, de folyamatos a kapcsolat a somlójenői ellátottakkal is. A fogorvosi szakellátás nem biztosított, ez a szolgáltatás csak a vonzáskörzetben vehető igénybe. Folyamatosan dolgoznak ezen probléma megoldásán. A legközelebbi orvosi ügyelet Devecserben, kórház pedig Ajkán található.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2012	18
2013	7
2014	10
2015	11
2016	7
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Három jogon kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen
2012	3	0	3
2013	5	0	5
2014	6	0	6

2015	2	0	2
2016	2	0	2
2017	2	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó (a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685 § b) pontját), ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Somlójenőben évi rendszerességgel szerveznek tüdőszűrést, vércukorszint mérést. Az elmúlt évek során rendszeres volt a helyiek tájékoztatása a különböző szűrővizsgálatokról, oltásokról. Informálták a lakókat az újonnan megjelenő lehetőségekről is. A Somlósárhelyen működő Egészségfejlesztési Irodában rendszeres szűrővizsgálatokat rendeznek a környéken élők számára.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Somlójenő vonzaskörzetében több fejlesztő és rehabilitációs központ található. Dobán az Erdődy-kastélyban Szocioterápiás Pszichiátriai kórház működik. A Noszlopi Rehabilitációs Intézményben szenvedélybetegek gyógyításával foglalkoznak. Ajkán pedig Nevelési Tanácsadó működik.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Somlójenő lakosai a somlósárhelyi konyhától vehetnek igénybe közétkeztetést. Az elmúlt években a legtöbb idős, egyedül élő kért a szociális közétkeztetésen belül ebédet a szomszédos teleülésről. Az igény egyre nagyobb, az étkezők számára választékos étrendet biztosítanak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Somlójenőben a kevés lakos miatt nem jött létre sportegyesület, de a településen mindig elérhető volt valamilyen sportolási lehetőség. Az elmúlt évek során működött karate oktatás, aerobik, népi és modern táncsoportok, kispályás focicsapat. Tavasztól őszig pedig több kerékpár és gyalog túra is mindig várja a falu lakóit. A foci kedvelői a nagyobb falvak, városok sportegyesületében kapnak lehetőséget. A fiatalok a település közelében lévő városok edzőtermeiben kapnak lehetőséget a sportolásra.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen működik házi segítségnyújtás, a Somló- környéki Többcélú Kistérségi Társulás Feladatellátó Intézményének helyi gondozónője látja el az idős, rászoruló lakókat. Jelenleg 9 személy ellátását végzi. Naponta látogatja őket, segít a házimunkában, bevásárlásban, egészségügyi ellátásban.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem fordult elő megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód megsértésére a szolgáltatások nyújtásakor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Közgyógyellátásban és ápolási díjban részesülnek a rászoruló személyes és gondozóik. A településen lakók között vannak olyan emberek, akiknek jár a gépjárműadó alóli mentesség is.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A település nagy gondot fordít a közösségi élet fenntartására és fejlesztésére. Folyamatosan bővülő programokkal várják a falu lakóit.

Az idei évben megtartott és várható programjai:

Január-Február: Színház látogatás

Március: Színház látogatás, Március 15-ei megemlékezés, Húsvéti tojásfestés

Április: Húsvéti locsolóbál, A Föld napja alkalmából szemétszedés a település területén

Május: Anyás napja, Májusfa állítás a kultúrház udvarán, májusfa kitáncolás

Június: Családi nap

Július: Falunap, Balatoni kirándulás

Augusztus: Szent István napi búcsú

Szeptember: Nyárbúcsúztató bál

Október-November: Színház látogatás, Idősek napja, készülődés az ünnepekre

December: Mikulás ünnepség, Adventi gyertyagyújtás, Pásztorolás- Betlehemes játék a hagyományőrző gyermekszínijátékszók előadásában, Szilveszteri bál

Emellett a héten 5 alkalommal nyitva tartó könyvtárban lehetőség van könyvkölcsönzésre, számítógép- internet használatra, alkalmi versenyeken való részvétellel, ismeretterjesztő foglalkoztatásban.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az elmúlt évek során nem fordultak elő etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A közfoglalkoztatás keretein belül dolgozók szívesen segítenek délutánonként az idős, egyedülálló személyeknek ház körüli munkáiban. A képviselő testület tagjai, szülők, egyesületi tagok szívesen vesznek részt a különböző programok lebonyolításában, a falu szépítésében.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Somlójenői Cigány Kisebbségi Önkormányzat 2016-ban feloszlott a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Infrastruktúra hiánya	Szennyvízcsatorna kiépítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

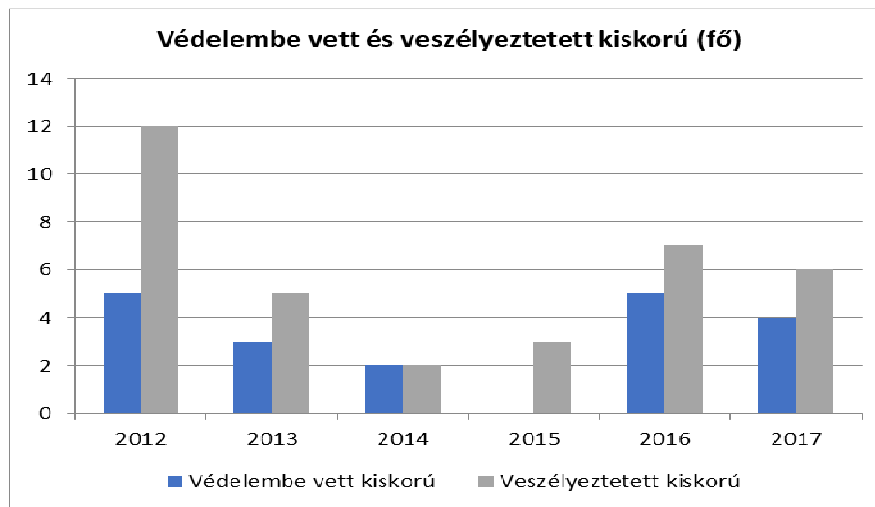
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2012	5	12
2013	3	5
2014	2	2
2015	0	3

2016	5	7
2017	4	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

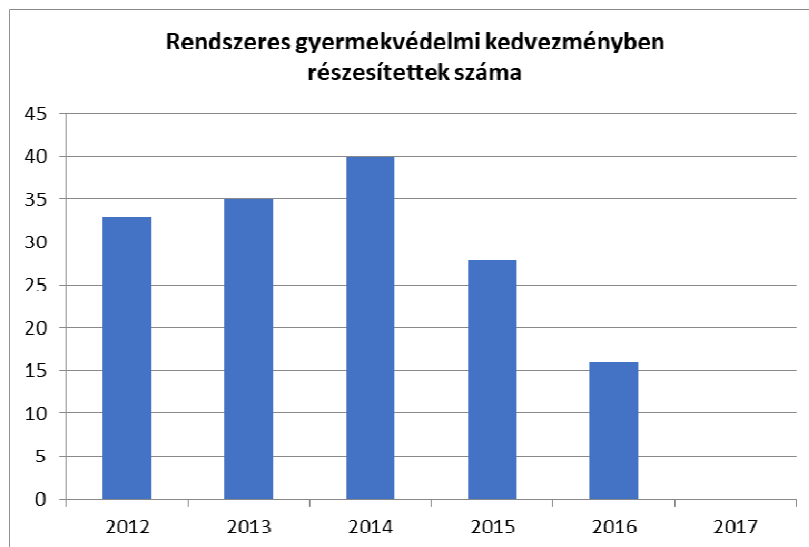
2012-ben a 18 éven aluliak száma 78 fő volt, 5 védelembe vett, 12 veszélyeztetett kiskorú. 2013-ban 73-an voltak a kiskorúak ebből 3 gyerek került védelem alá, 5-en veszélyeztetett kiskorúak voltak. 2014-ben a 72 főből 2 volt a védelembe vett, és 2 volt a veszélyeztetett gyermekek száma is. 2015-ben a 68 főből nem volt védelembe vett, viszont veszélyeztetett 3. 2016-ban az 54 gyerekből 5 gyermek volt védelem alatt, 6 fő veszélyeztetett volt. 2017-ben 4 fő védelem alatt állt, 6-an pedig veszélyeztetettek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2012	33
2013	35
2014	40
2015	28
2016	16
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy

7. olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2012-től a részesültek száma folyamatosan nőtt. 2014-ben érte el a legmagasabb számot, azóta folyamatosan csökken.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A településen minden újszülött gyermek után kapnak az anyák szülési támogatást. Ez egy egyszeri támogatás, amelynek összege 20.000 Ft. A szülők igényelhetnek rendkívüli gyermekvédelmi támogatást, óvodáztatási támogatásban is részesülhetnek a gyerekeiket óvodába beírató szülők. Somlójenőben két féle ösztöndíj rendszer is működik. Nyolcadik évfolyamos tanulók jelentkezhettek a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	5	14	3	27	2	0
2013	4	14	3	25	3	0
2014	2	13	4	24	2	0
2015	6	8	4	26	3	0
2016	7	8	4	25	n.a.	2
2017	6	5	1	27	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll

pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. (Gyvt. 20/C. § (1), (2))

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen nem él olyan gyermek, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem található szegregált terület.

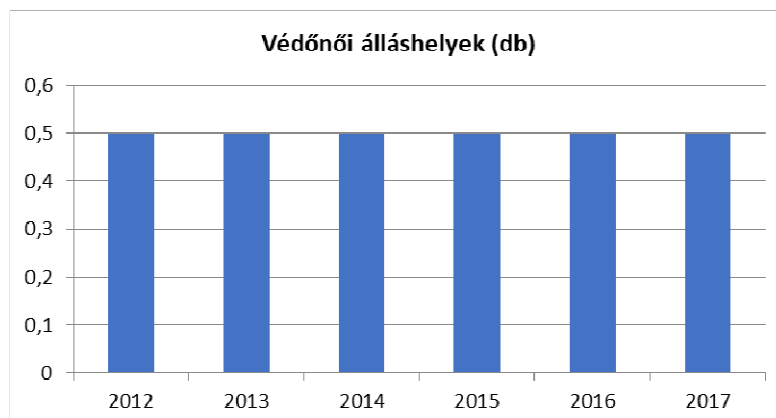
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

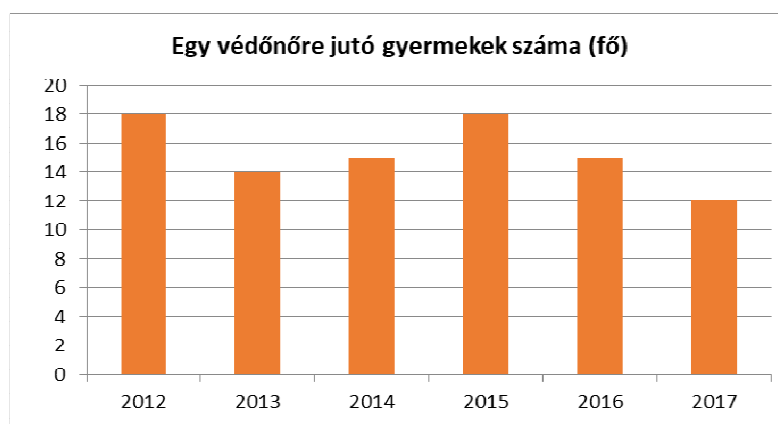
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	0,5	18
2013	0,5	14
2014	0,5	15
2015	0,5	18
2016	0,5	15
2017	0,5	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Somlójenő közös védőnői szolgálatot tart fenn Somlónásárhellyel, ezért a védőnői álláshelyek száma 0,5. Az egy főre jutó gyerekek száma Somlójenőre vonatkozik.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis(ok) száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2012	0	1421	0	452	0
2013	0	1398	0	399	0
2014	0	1408	0	410	0
2015	0	1377	0	387	0
2016	0	1390	0	401	0
2017	0	1487	0	422	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen nincs külön gyermekorvos, ezért a faluban és iskolában is a felnőtt házi orvos látja el a gyermekeket. Somlónásárhellyel tart fent közös háziiorvosi szolgálatot. Hetente két alkalommal rendelnek a doktornők a településen.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában logopédus foglalkozik a gyerekekkel.

d) gyermekjóléti alapellátás

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)

			gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

Bölcsőde és családi napközi nem működik a településen.

A gyermekjóléti alapellátások fő feladatai:

- a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése
- információk átadása
- jogok, kötelességek ismertetése
- önállóságra nevelés
- veszélyeztetettség megelőzésének támogatása
- veszélyeztetettség megszüntetésének segítése

e) gyermekvédelem

A településre a Családsegítő Szolgálat képviselője jár ki a családgondozási terv szerint, a gyermekekkel kapcsolatos problémákban ő segíti a családokat. Családsegítő ügyfélfogadás pedig Somlónásárhelyen van hetente három alkalommal.

A Szolgálat elsődleges szakmai célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi segítséget, vagy támogatást igénylő személyek, családok és gyermekek helyzetének pozitív irányú megváltoztatása érdekében létrejövő észlelő- és jelzőrendszer szereplőivel érdemi és hatékony együttműködést tudjon kialakítani és működtetni. A jelzési vagy együttműködési kötelezettség elmulasztása esetén fegyelmi felelősségre vonásra is sor kerülhet.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetekben a Gyermekjóléti Szolgálat és a szolgálaton belül a Családsegítő kereshető fel. Ők segítenek a családok elhelyezésében is, a rászorulóknak helyet keresnek a Családi Átmeneti Otthonokban. A településhez legközelebbi ilyen otthon Ajkán található.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A település nagy figyelmet szentel a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésére. Ezért egész évben programokat szervez. Több alkalommal terveznek gyalog- és kerékpár túrákat, a gyereknapi keretén belül pedig egész napos sportversenyeket. Az iskolások a testnevelés és sportköröknek köszönhetően folyamatosan fejleszthetik sporttudásukat, és mérhetik meg erejüket különböző sportrendezvényeken. Mivel Somlójenő nem rendelkezik sportegyesülettel a fiatalok a környező falvak, városok csoportjainak tagjai, melyekkel szép eredményeket értek már el. A település rendelkezik tánccsoportokkal a gyerekek nagy öröme, ők az itteni és közelebbi falvak eseményein lépnek fel.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei) ingyenes tankönyv

A szünidei gyereketkeztetést kevesen veszik igénybe a helyiek. Somlójenő az általános iskolásoktól átvállalta a tankönyvekkel kapcsolatos költségeket, így a gyerekek kivétel nélkül ingyenes tankönyvtámogatást kaptak. A középiskolások tankönyvvásárlását pedig bizonyos arányban támogatta.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés nem jellemző a településen.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az általános iskolások számára ingyen éves buszbérletet biztosít az önkormányzat. December 6-án minden gyermek 14 éves korig mikulás csomagot kap. Emellett mindenben megpróbálnak segíteni, hogy a településen élő gyermekek ne szenvedjenek hiányt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Somlójenőben nincs iskola sem óvoda. Az óvodások és általános iskolások többsége Somlóményhelyen tanul, de vannak, akik Tüskevárra és Ajkára járnak iskolába. A középiskolások átlagosan a közeli városok intézményeiben tanulnak Ajkán, Pápán, Veszprémben. Többségük bejáró, de vannak, akik kollégiumi ellátást vesznek igénybe. Jelenleg óvodás, általános iskolás, középiskolás és technikai tanuló gyermek él a településen. A középiskolások közül bejárósok, pedig kollégisták. A településen 1 főiskolai- egyetemi hallgató van.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		0	
Hány településről járnak be a gyermekek		0	
Óvodai férőhelyek száma		0	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)		0	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):			
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()			
Személyi feltételek		Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		0	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		0	0
Gyógypedagógusok létszáma		0	0
Dajka/gondozónő		0	0
Kisegítő személyzet		0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma
2012	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	0	0	0	0	0
2012/2013	0	0	0	0	0
2013/2014	0	0	0	0	0
2014/2015	0	0	0	0	0
2015/2016	0	0	0	0	0
2016/2017	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	0	0
2012/2013	0	0	0
2013/2014	0	0	0
2014/2015	0	0	0
2015/2016	0	0	0
2016/2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	19
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	-
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	19
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	

Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma
--

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

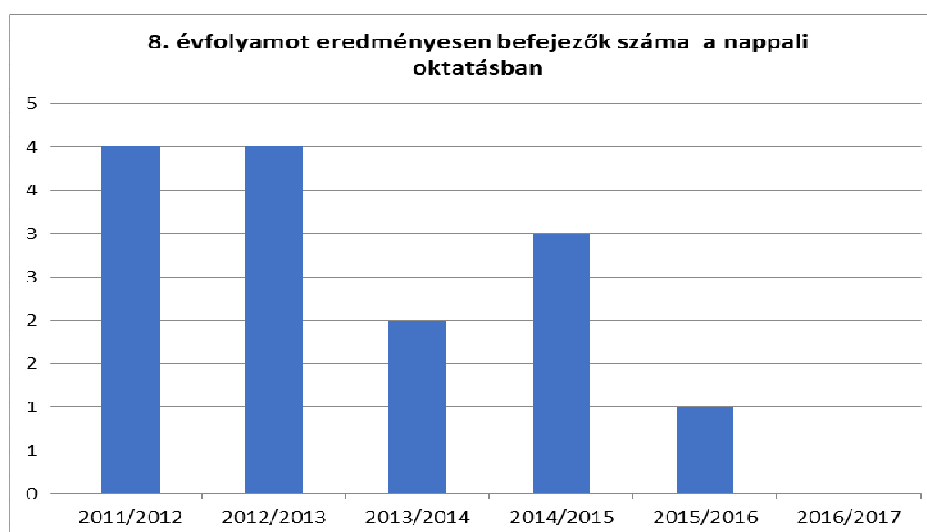
Hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden évben megküldi az illetékes kormányhivatal részére.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2011/2012	4
2012/2013	4
2013/2014	2
2014/2015	3
2015/2016	1
2016/2017	0

Forrás: TelR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblázat a általános iskola 8. évfolyamát sikeresen elvégző somlójenői gyerekek számát mutatja.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyerekek szabadidős tevékenységeinek rossz kihasználása	Focipálya kialakítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

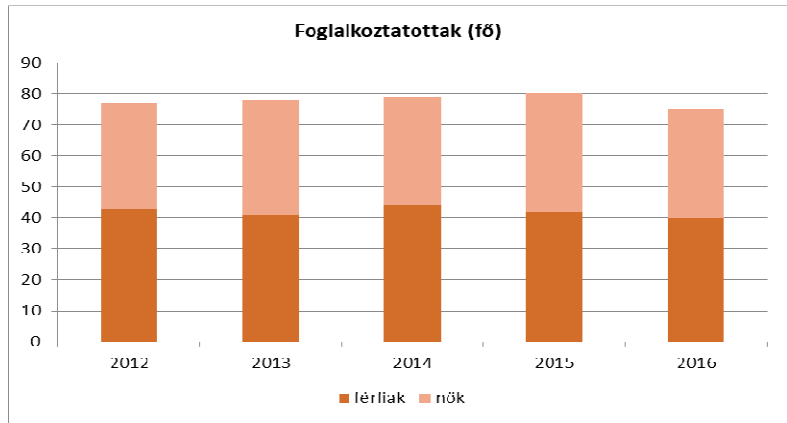
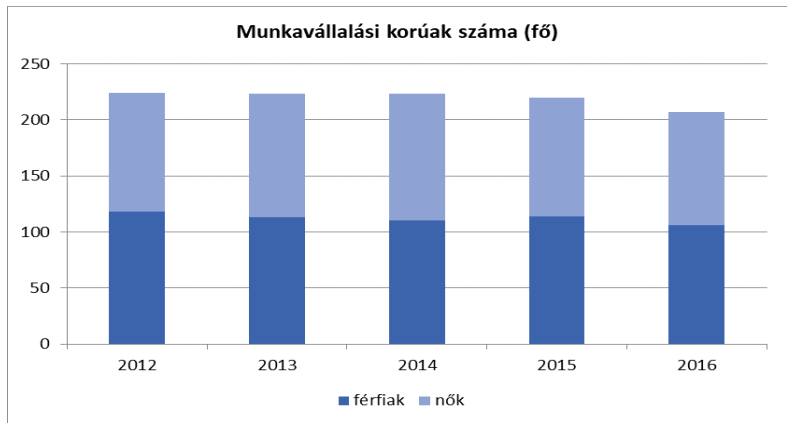
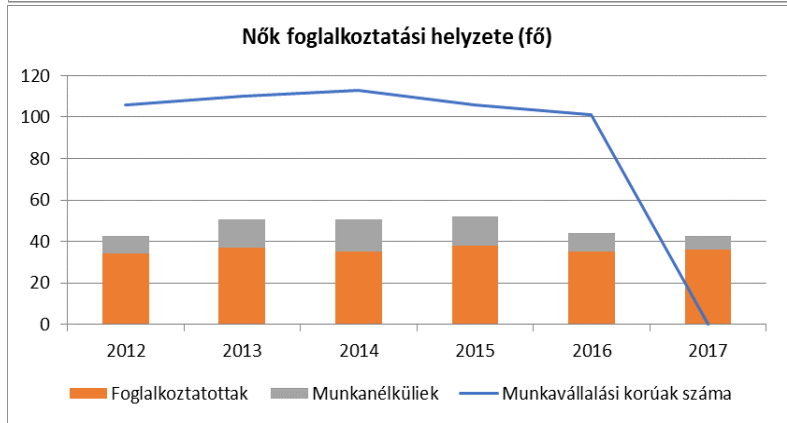
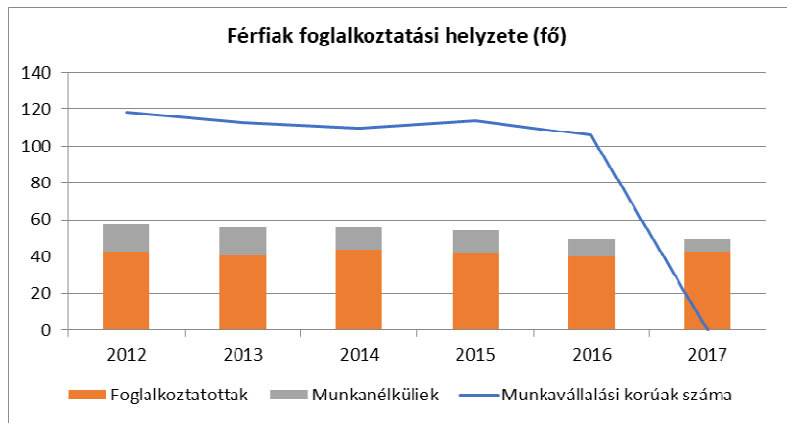
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

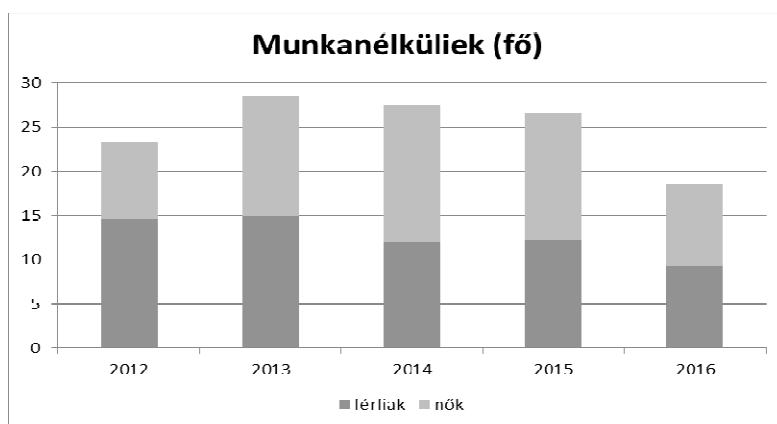
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2012	118	106	43	34	15	9
2013	113	110	41	37	15	14
2014	110	113	44	35	12	16
2015	114	106	42	38	12	14
2016	106	101	40	35	9	9
2017	n.a.	n.a.	43	36	7	7

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A táblázat arra mutat rá, hogy a munkavállalási korúak közül hány férfi és nő dolgozott, és hányan voltak munkanélküliek. A férfi és nő munkanélküliek aránya általában hasonló. A férfi dolgozók minden évben többen voltak. A jelenlegi adatok szerint 5 egyedülálló nő nevel kiskorú gyermeket, és 15 családnál van 15 évnél fiatalabb gyermek.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkanélküli nők többsége rendelkezik 8 általános- vagy magasabb iskolai végzettséggel.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nem fordult elő hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén sem.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

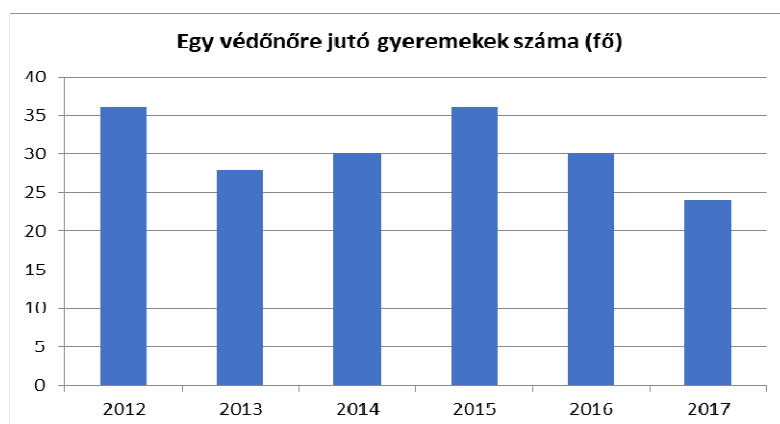
A településen nem működik bölcsőde, óvoda és családi napközi. A szülők Somlóvásárhelyre járatják a gyermekeiket óvodába.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	0,5	18	36
2013	0,5	14	28
2014	0,5	15	30
2015	0,5	18	36
2016	0,5	15	30
2017	0,5	12	24

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnő feladata a kismama segítése, támogatása. A 0-3 év közötti gyermekek fejlődésének felügyelete mellett, a 3-14 é közötti gyermekekre is figyelve folyamatosan jár az általános iskolába kisebb vizsgálatokat és ismeretterjesztő, felvilágosító előadásokat tartani.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket és családokat érintő erőszak megállítása érdekében rendőri riasztás nem történt a településen. Az alacsony számú rendőri riasztások számától függetlenül még fordulhatott elő hasonló családon belüli erőszak, azonban az e fajta beavatkozás a végső megoldás egy ilyen helyzetben.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A településen nincs anyaothton és családok átmeneti otthona. Az anyák a Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálaton keresztül kérhetnek tájékoztatást és segítséget az anyaothtonokról és férőhelyekről. A kevés férőhellyel rendelkező otthonoknak köszönhetően az anyák és gyermekeik várólistára kerülnek. A lakóhelytől elég távol eső anyaothtonok miatt, ez is csak a végső megoldás egy család életében, ugyanis problémát jelent a munkahelyre, gyermekellátó intézményekbe való eljutás.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítéltáblák vezetői		Közyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2013	2	2	0	0	0	0
2014	2	2	0	0	0	0
2015	2	2	0	0	0	0
2016	2	2	0	0	0	0
2017	2	2	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Somlójenőben a 2014. évi választásokon a képviselőtestületbe a 4 megválasztott képviselőből 2 nő került, azaz 50 % az arányuk. A polgármester és a tagok személye változatlan maradt. A polgármester és az alpolgármester is nő, 2012 óta a képviselőtestület tagjai között a nők száma a magasabb.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nőknek kevés idejük marad magukra a gyerekek és munka mellett	Sportpark létrehozása

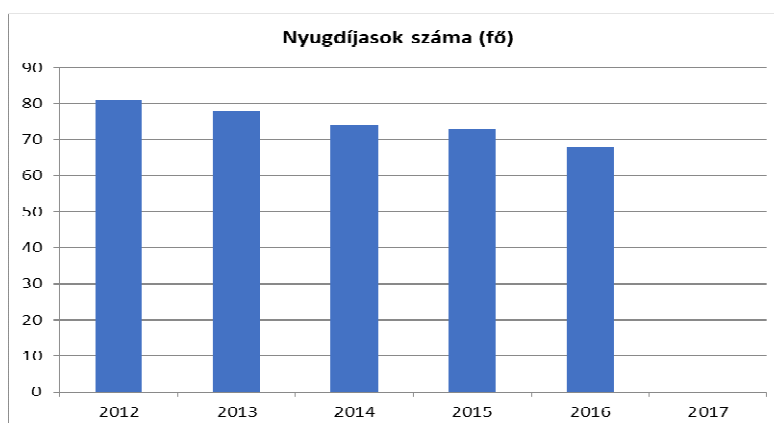
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	38	43	81
2013	37	41	78
2014	34	40	74
2015	32	41	73
2016	28	40	68
2017	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és

2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

A település nyugdíjasai között nincs olyan személy, aki ne kapott volna valamilyen ellátást.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A 55 év feletti személyek közül többen dolgoznak különböző munkáltatóknál, a többiek pedig időközönként a helyi önkormányzatnál állnak közfoglalkoztatásban.

b) tevékeny időszak (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

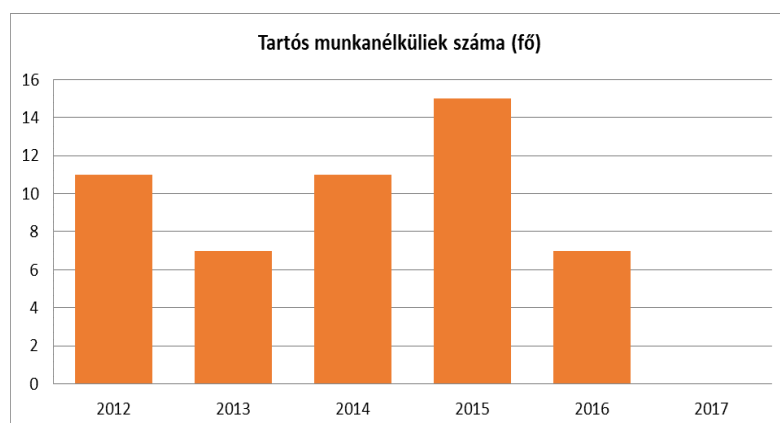
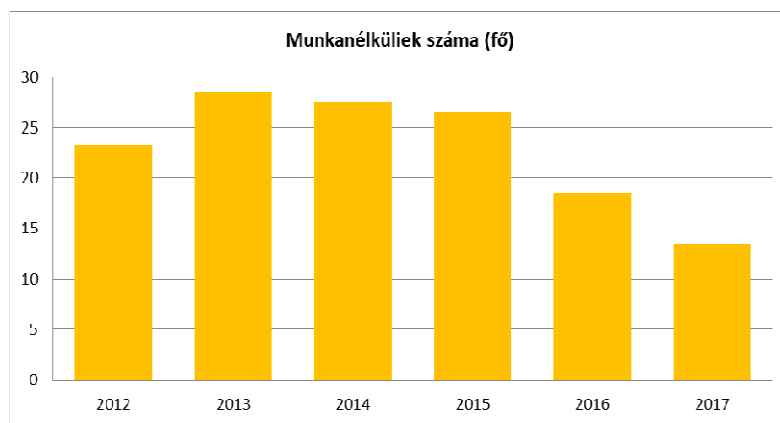
A Startmunka program keretén belül nem foglalkoztatott a település időseket. Közmunka programban évente több 55 év feletti személy dolgozott.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	23	3	11%	11	0	0%
2013	29	5	16%	7	0	0%
2014	28	3	12%	11	0	0%
2015	27	5	17%	15	0	0%
2016	19	3	14%	7	0	0%
2017	14	4	26%	0	0	

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A felmért adatok alapján a munkanélküliek közül kevés az 55 év felettek aránya. Így nem mondható el, hogy a koruk miatt hátrányos megkülönböztetés érne őket a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2012	55	0	0,00%
2013	54	0	0,00%
2014	51	0	0,00%
2015	53	0	0,00%
2016	47	0	0,00%
2017	0	0	

Forrás:TeIR,KSHTstar

A 65 év feletti lakosság között nincs olyan személy, aki nappali ellátásban részesülne.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadékában részesülők száma 0.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2013	0	6	0	50	10	12	0
2014	0	6	0	50	10	12	0
2015	0	6	0	50	10	12	0
2016	0	6	0	50	10	12	0
2017	0	6	0	50	10	12	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősek nyugdíjas klub keretén belül szerveznek különféle programokat, kirándulásokat. Mozi és múzeum látogatáson nem vettek részt, színházba évente 5-6 alkalommal látogatnak. Könyvtárba és templomba rendszeresen járnak, a falu rendezvényein is mindig képviseltetik magukat.

c) idősek informatikai jártassága

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

A megkérdezettek közül senki nem rendelkezik számítógépes ismerettel.

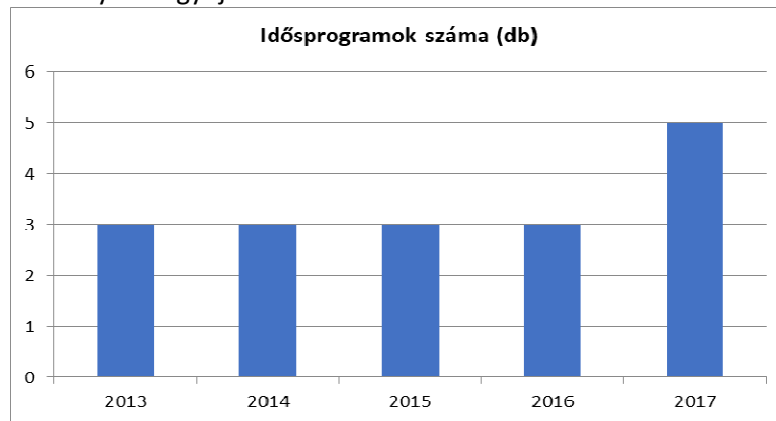
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

Év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2013	3
2014	3
2015	3

2016	3
2017	5

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2012	1	3 922	0	1
2013	1	3 940	0	1
2014	1	3 934	1	1
2015	1	3 933	1	1
2016	1	3 933	1	1
2017	1	3 933	1	1

Forrás: TEIR

A településen nyugdíjasklubot létesítettek a helyi idősek, amely a mai napig is próbálja fenntartani magát. Ennek érdekében havonta többször összeülnek, termékbemutatókat tartanak, egészségügyi előadásokat szerveznek, és a helyi programokon is részt vesznek. Rendszeresen fellépnek a falu nagyobb eseményein, ezzel is megmutatva összetartozásukat, és példamutató magatartásukat a fiatalabb nemzedék felé. A környező települések nyugdíjasklubjaival is jó viszonyt ápolnak, több alkalommal vettek részt ezen falvak eseményein is. Somlójenőben minden évben idősek napi rendezvénnyel köszöntik a falu nyugdíjasait.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek zárkózottsága, elmagányosodása	Az idősek közösségi életbe való bevonása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Településünkre jelenleg 1 fogyatékkal élő személy van bejelentve, ő ezzel a problémával született. A településen él, a gondozója ápolási díjat kap utána.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2012	12	0
2013	10	0
2014	10	0
2015	9	0
2016	8	0
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékos személyek közsférában és non profit szervezetnél nem állnak foglalkoztatásban.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nem fordult elő hátrányos megkülönböztetés.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nincs olyan fajta intézmény, szolgáltatás, program, amely a fogyatékkal élő személyek önálló életvitelét támogatná.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

- Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
 1. aki közlekedőképeségében súlyosan akadályozott,
 2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül
- Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgás-korlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	középfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	felsőfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	járó beteg szakellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	alapellátás	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	nem	Igen	nem	nem	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	nem	Igen	nem	nem	nem	nem	nem
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		-	-	-	-	-	-	-	-	-
szociális ellátást nyújtó intézmények		-	-	-	-	-	-	-	-	-

Forrás: helyi adatgyűjtés

Oktatási, egészségügyi, igazságszolgáltatási, szociális ellátást nyújtó intézménnyel nem rendelkezik a település. A kulturális és önkormányzati intézmény rámpával rendelkezik.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítettségéről nincs adat.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Nincs akadálymentesítés.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Ilyen intézményekkel, szolgáltatásokkal nem rendelkezik a település.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A település fogyatékkal élő személyeinek alacsony létszáma miatt nem volt eddig szükség hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások létrehozására.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hiányzó akadálymentesítés	Park akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Közfeladat ellátását az önkormányzat, a házi orvos, a védőnő és a rendőrség végzi.

Az önkormányzati döntések előkészítésében a civil szervezeteket is bevonjuk, partneri kapcsolat alakult ki közöttünk. Az együttműködésnek köszönhetően a szervezetek aktívan vesznek részt az önkormányzati rendezvényeken is. (Vöröskereszt, Polgárórság)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az intézkedések megvalósításában a legnagyobb szerepet az önkormányzat vállalja, munkájukat segítik majd a nemzetiségi önkormányzat és a civil szervezetek.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A település legtöbb közfeladatának ellátását közösen tartja fenn a Somlóvásárhelyi Közös Önkormányzati Hivatallal. Somlójenő a Somló-környéki Többcélú Kiszétségi Társulásnak, a Devecseri Járásnak a tagja. A térségben minden településen megtalálhatók azok a célcsoportok, akiknek a gondjainak kezelésére fel kell készülni. A település vezetőinek törekedni kell arra, hogy a célcsoportok szükségleteit kielégítsék.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzat 2016-ban feloszlott.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek a mélyszegénységben élő, gyerekek és idős célcsoportok terveinek megvalósításában tudnak a településnek segíteni.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit vállalkozások a közművelődési intézmények eseményein vannak jelen.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetfelmérés előkészítésében részt vett a településen működő Önkormányzat, Művelődés szervező, Védőnő, Vöröskereszt, Rendőrség.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében elsődlegesen a problémák feltárása, majd a problémákra intézkedések megfogalmazására került sor.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A dokumentum hozzáférhető lesz az Önkormányzat honlapján. Ezáltal az intézkedéseket megismerhetik, megvalósítását folyamatosan ellenőrizhetik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Infrastuktúra hiánya	Szennyvízhálózat kiépítése
Gyermekek	A gyerekek szabadidős tevékenységeinek rossz kihasználása	Focipálya építése
Idősek	Az idősek zárkózottsága, elmagányosodása	Kirándulások szervezése
Nők	A nőknek kevés idejük marad magukra a gyerekek és munka mellett	Sportpark kialakítása
Fogyatékkal élők	Hiányzó akadálymentesítés	Park akadálymentesítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szennyvízcsatorna kiépítése	Önkormányzat
Gyermekek	Focipálya kiépítése	Önkormányzat
Idősek	Az idősek közösségi életbe való bevonása	Önkormányzat
Nők	Sportpark kialakítása	Önkormányzat
Fogyatékkal élők	Park akadálymentesítése	Önkormányzat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák is szívesen élnek megkülönböztetés nélkül, esélyegyenlőség biztosításával.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők embereket segítsük az életminőségük javításával, foglalkoztatásuk növelésével.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi és lelki fejlődését. Különböző szabadidős tevékenységet biztosítunk a gyerekeknek, ezzel is segítve az egészséges életmódra nevelést.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek közéletbe való bekapcsolódására. Biztosítjuk az aktív életvitelt, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén is az esélyegyenlőség fenntartását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek kielégítésére. Az önkormányzat gondoskodik az egészségügyi és a kulturális programokhoz való hozzáférés akadálymentességéről.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Szennyvízhálózat kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs kiépített közműhálózat
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Környezetszennyezés csökkentése, infrastruktúra teljessé válása. R.: pályázati lehetőségek feltárása K.: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H.: szennyvízhálózat rendszerének kiépítése, bővítése és karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Részvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, műszaki ellenőr, karbantartó
Partnerek	Önkormányzat, lakosság, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken a környezetszennyezés, nő az infrastrukturális kiépítettség.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A lakosság részére nagyobb anyagi teher, de élhetőbb környezet.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Focipálya kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyerekek szabadidős tevékenységeinek rossz kihasználása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése R.: pályázati lehetőségek, önerő feltárása K.: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H.: Focipálya kiépítése és karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, műszaki ellenőr, karbantartó
Partnerek	Önkormányzat, lakosság, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fiatalság szabadidejének hasznos eltöltése, sportolási lehetőség biztosítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A családi szférából való kiszakadás félelme. A csapatban való sportolás és a helyi adottságok csökkenthetik a beilleszkedési problémákat.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás, támogatások

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Kirándulások szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek zárkózottsága, elmagányosodása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősek közösségi életbe való bevonása R.: Programok szervezése K.: Folyamatos bővítés, minél több idős bevonása H.: A programoknak köszönhetően az idősek szabadidős tevékenységeinek hasznos eltöltése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Programok szervezése Idősek tájékoztatása, bevonása A programok lebonyolítása
Résztevők és felelős	Az idős lakosság, segítők
Partnerek	Önkormányzat, művelődés szervező, intézményvezetők, utazási társaságok
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az idősek szabadidejének hasznos eltöltése. A programok által olyan helyekre juthatnak el, ahova e nélkül nem lenne lehetőségük.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az utazástól, ismeretlentől való félelem, ez ismerős önkéntesek által kiküszöbölhető.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázatok, támogatások

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Sportpark kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nőknek kevés idejük marad magukra a gyerekek és munka mellett
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők szabadidejének hasznos eltöltése R.: pályázati lehetőségek, önerő feltárása K.: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H.: Sportpark kiépítése és karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, műszaki ellenőr, karbantartó
Partnerek	Önkormányzat, lakosság, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A nők szabadidejének hasznos eltöltése, sportolási lehetőség biztosítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A családi szférából való kiszakadás félelme. A csapatban való sportolás és a helyi adottságok csökkenthetik a problémákat.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás, támogatások

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Park akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hiányzó akadálymentesítés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A fogyatékkal élő személyek szabadidejének hasznos eltöltése R.: pályázati lehetőségek, önerő feltárása K.: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H.: Park akadálymentesítése és karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Részvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, műszaki ellenőr, karbantartó
Partnerek	Önkormányzat, lakosság, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A fogyatékkal élő személyek szabadidejének hasznos eltöltése, sportolási lehetőség biztosítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A családi szférából való kiszakadás félelme. A szülők jelenléte csökkentheti az ismeretlen közegetől való félelmüket.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás, támogatások

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Szennyvízhálózat kiépítése	Nincs kiépített közműhálózat	Környezetszennyezés csökkentése, infrastruktúra teljessé válása	Településrendezési és Településszerkezeti terv	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Polgármester, Jegyző	2023.12.31.	Csökken a környezetszennyezés, nő az infrastruktúráris kiépítettség, település szennyvízhálózata	Önerő, pályázati forrás	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Focipálya kiépítése	A gyerekek szabadidős tevékenységeinek rossz kihasználása	A gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése	Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti Stratégia	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Polgármester	2023.12.31.	A fiatalság szabadidejének hasznos eltöltése, sportolási lehetőség biztosítása.1 focipálya	Önerő, pályázati forrás	5 év
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Sportpark kiépítése	A nőknek kevés idejük marad magukra a gyerekek és munka mellett	A nők szabadidejének hasznos eltöltése	„Egészséges Mo 214-2020”	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Polgármester, Jegyző	2023.12.31.	A nők szabadidejének hasznos eltöltése, sportolási lehetőség biztosítása. 10 fő bevonása	Önerő, pályázati forrás, támogatások, civil felajánlások	5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Kirándulások szervezése	Az idősek zárkózottsága, elmagányosodása	Az idősek közösségi életbe való bevonása		Programok szervezése Idősek tájékoztatása, bevonása A programok lebonyolítása	Művelődés szervező, Idősklub vezetője	5 év 2019.06.30 és évente 4-5 alkalommal ismétlődő	A szabadidő hasznos eltöltése. A programokon olyan helyekre jutnak el, ahova e nélkül nem lenne lehetőségük, idősek lakosság 50 %-a vegyen	Önerő, pályázatok, támogatások, civil felajánlások	5 év

								részt		
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Park akadálymentesítése	Hiányzó akadálymentesség	A fogyatékkal élő személyek szabadidejének hasznos eltöltése		Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Polgármester, jegyző	2023.12.31.	A fogyatékkal élő személyek szabadidejének hasznos eltöltése, sportolási lehetőség biztosítása.	Önerő, pályázatok, támogatások	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

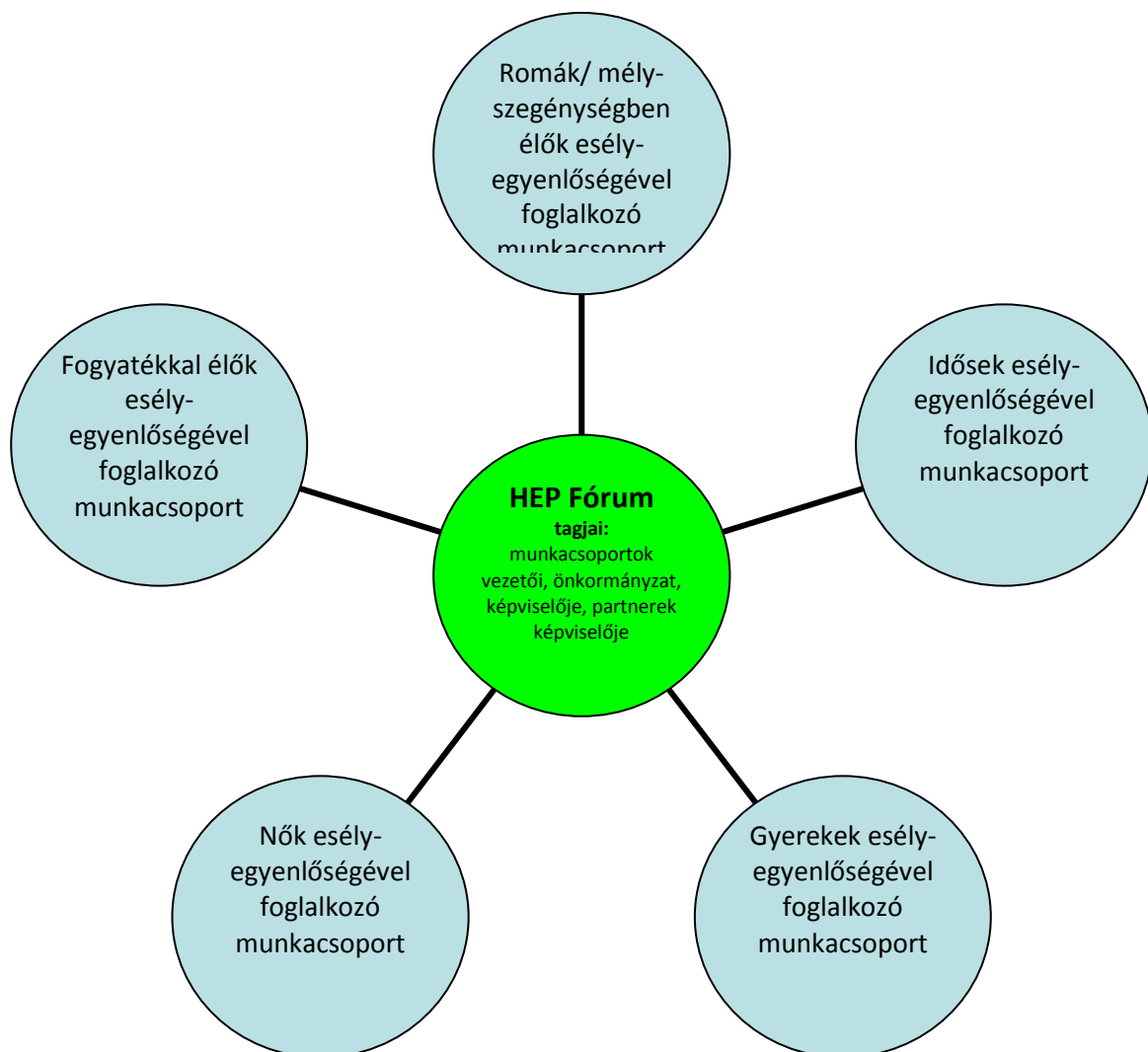
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Kapcsos Zsuzsanna felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a

jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Somlójenő község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Somlójenő község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: 1 db Képek

2018. december 31.

Kapcsos Zsuzsanna

A Somlójenő Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2018. december 31.

Nemes Ferencné

2018. december 31.

Szlottáné Turi Edina

2018. december 31.

Bereczky Györgyné

2018. december 31.

Szekeres Zsuzsanna

2018. december 31.

Lukács Attila

2018. december 31.

Dr. Gaál Edit

2018. december 31.

Szalai Zoltán

2018. december 31.

Fekete Andrásné

2018. december 31.

Fekete András

Szent Flórián szobor

II. világháborús emlékmű

Középkori római katolikus templom

Somló délnyugati oldala, Szent Ilona-kápolna

Művelődési ház

Ravatalozó

Játszótér

Park

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Somlójenő község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Somlójenő község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 57/2018.(XII.11.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: 1 db Képek

2018. december 31.

Kapcsos Zsuzsanna
Kapcsos Zsuzsanna

A Somlójenő Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2018. december 31.

Nemes Ferencné
Nemes Ferencné

2018. december 31.

Szlottáné Turi Edina
Szlottáné Turi Edina

2018. december 31.

Bereczky Györgyné
Bereczky Györgyné

2018. december 31.

Szekeress Zsuzsanna
Szekeress Zsuzsanna

2018. december 31.

Lukács Attila
Lukács Attila

2018. december 31.

Dr. Gaál Edit
Dr. Gaál Edit

2018. december 31.

Szalai Zoltán
Szalai Zoltán

2018. december 31.

Fekete Andrásné
Fekete Andrásné

2018. december 31.

Fekete András
Fekete András

KIVONAT

Somlójenő község Önkormányzat Képviselő-testülete 2018. december 11-én tartott ülése
jegyzőkönyvéből

57/2018. (XII.11.) Kt. számú határozat

Somlójenő Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2018-2023. évre a településre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot és Helyi Esélyegyenlőségi Tervet megvitatta, és elfogadta.

(A HEP a jegyzőkönyv részét képezi)

Felelős: Polgármester

Határidő: azonnal

kmf.

Nemes Ferencné sk.
polgármester

Szlottáné Turi Edina sk.
jegyző

A kivonat hitelül:

Somlójenő, 2018. december 12.

Szlottáné Turi Edina
jegyző

KIVONAT

Somlójenő Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2020. December 10-én tartott nyilvános ülése jegyzőkönyvéből

Somlójenő Község Önkormányzat Képviselő-testülete nevében a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva meghozott

Somlójenő Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 60/2020.(XII.10.) határozat

Somlójenő község polgármestere a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata tárgyában úgy dönt, hogy annak felülvizsgálata nem szükséges, változtatás nélkül érvényben hagyja.

Felelős: Polgármester

Határidő: azonnal

kmf.

Nemes Ferencné sk.
polgármester

Bendes István sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:
Somlójenő, 2020. december 11.

